

ЗБРОЯ ЯК ЗАСІБ ЗАХИСТУ І НАПАДУ: ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ

У статті визначено поняття зброї в адміністративному аспекті, яке є знаряддям різної фізичної природи з енергією вражаючої дії більше 0,2 Дж., що використовується людьми для оборони або нападу шляхом вбивства, поранення або психологічної перемоги над супротивником, обіг і застосування якого регулюється нормами адміністративного права. На підставі визначеного критерію класифікації, а саме: за енергією вражаючої дії, зброєю згруповано у три категорії: зброя-смерть, зброя-травма та психологічна зброя.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, зброя, ознаки зброї, критерії класифікації зброї, види зброї.

В статье определено понятие «оружие» в административном аспекте, которое является орудием различной физической природы с энергией поражающего действия более 0,2 Дж., используемое людьми для обороны или нападения путем убийства, ранения или психологической победы над противником, оборот и применение которого регулируется нормами административного права. На основании определенного критерия классификации, а именно: по энергии поражающего действия, оружие сгруппировано в три категории: оружие-смерть, оружие-травма и психологическое оружие.

Ключевые слова: административно-правовое регулирование, оружие, признаки оружия, критерии классификации оружия, виды оружия.

The article defines the notion of "weapons" in the administrative aspect, which is an instrument of a different physical nature with an energy of damaging effect of more than 0.2 J., used by people for defense or attack by killing, wounding or psychological victory over an adversary whose turnover and application are regulated by the norms administrative law. Based on a certain criterion of classification, namely the energy of the damaging effect, the weapons are grouped into three categories: weapons-death, weapon-trauma and psychological weapons.

Key words: administrative and legal regulation, weapons, signs of weapons, criteria for the classification of weapons, types of weapons.

Актуальність проблеми. На сьогоднішній момент спеціального закону, який би регулював обіг зброї, в Україні немає. Це питання викликає масу протиріч, слугує предметом маніпуляцій та навіть викликає протести. Насамперед йдеться про короткоствольну вогнепальну зброю. Дискусії щодо вільного володіння зброєю в Україні тривають вже досить довгий час, зокрема за період з 1998 до 2014 року до Верховної Ради України внесено 14 законопроектів із регулювання виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення, використання вогнепальної зброї та володіння нею. Наприкінці 2014 року у Верховній Раді був зареєстрований законопроект «Про цивільну зброю і боєприпаси», який встановлює можливості для українців офіційно купувати, продавати і застосовувати зброю для самозахисту у випадку незаконного проникнення у житло. Але на сьогоднішній день існує досить багато суперечностей з приводу прийняття цього закону, зокрема експерти наголошують на відсутності в українців культури поводження зі зброєю, що може спровокувати певні ризики та призвести до негативних наслідків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зброя як правова міждисциплінарна категорія завжди викликала інтерес у науковців різних спеціальностей, причому дослідницький інтерес охоплював не лише поняття «зброя», а і теоретичні проблеми її класифікації, обігу та практику

застосування. Зокрема, цим питанням присвятили свої праці Бокій О.М., Большаков В.Н., Гуменський О.А., Попенко В.Н. та інші вчені. Вважаємо, що своєчасним і актуальним як для адміністративно-правової науки, так і для правозастосування є наше дослідження щодо класифікації видів зброї в контексті розуміння її як засобу захисту і нападу, що сприятиме трансформації українського суспільства в громадянське.

Метою статті є вивчення питання класифікації видів зброї з урахуванням позитивного та негативного досвіду інших країн та підвищення культури користування зброєю в Україні.

Виклад основного матеріалу. Як слушно зазначає В. Большаков, нині у зв'язку з високим рівнем злочинності, особливо так званої «вуличної» – грабежів, розбійних нападів, – практичний інтерес до права на необхідну оборону та його реалізацію значно зріс. Не останнє місце в практичному здійсненні зазначеного права займає юридичне врегулювання обігу вогнепальної та холодної зброї, спеціальних засобів самооборони [3].

Загалом проблемами визначення поняття зброї, її обігу та застосування займалися вчені різних галузей науки, зокрема юридичних, військових, технічних та ін. Юрист Б. Ринажевський пропонує власну класифікацію зброї й обґрунтовує завдяки їй необхідність розширення видів зброї, на які поширюються межі адміністративно-правового регулювання [15]. Дослідник О. Фролов розглядає застосування зброї як інструмент застосування сил [19]. Професор О. Скакун вивчає зброю через призму специфічних ознак служби працівника органів внутрішніх справ при здійсненні примусу як одного з основних методів здійснення функцій держави в межах правових форм [17]. О. Бокій створив систему основних ознак, завдяки яким певні вироби можуть бути визначені як зброя, а також запропонував класифікацію зброї за різними ознаками [2]. А. Кофанов сформував криміналістичне поняття гладкоствольної вогнепальної зброї, здійснив її класифікацію. Узагальнено також теорію та практику дослідження гладкоствольної вогнепальної зброї (спеціального призначення, бойової та мисливської) [10].

Проте на сучасному етапі розвитку адміністративно-правового забезпечення обігу та застосування зброї виникають певні колізії. Наприклад, у межах нормативно-правового забезпечення поняття зброї, її обігу та застосування зазначаються терміни вогнепальної, холодної, пневматичної та газової зброї, а ось у науково-технічній і правовій літературі, крім визначених, також існують поняття металюної зброї, металюної – холодної зброї, колективної, групової, індивідуальної та особистої зброї.

Окрім того, існують поняття гранатомета, гранати, ракети, катапульти, праші, засобів для відстрілу гумових та аналогічних куль, зброї під патрон Флопера тощо, при цьому, на наш погляд, правове регулювання даних категорій повинно здійснюватися за аналогією правового забезпечення обігу та застосування пневматичної зброї.

Слід відзначити, що у вітчизняному законодавстві правове забезпечення обігу й застосування зброї здійснюється в адміністративному та кримінальному законодавстві. При цьому згідно з висновками професора Д. Корецького низка термінів і понять адміністративного закону не співпадає з аналогічними категоріями, розробленими теорією криміналістики, та тими, що використовуються в кримінальному законодавстві [9, с. 120].

Однією з проблем у цій сфері є те, що в законодавстві України питання виготовлення, придбання, зберігання й використання холодної металюної зброї перебувають на низькому рівні правового врегулювання. Ми вже згадували, що адміністративним правом регулюються правила стрільби з вогнепальної, холодної металюної чи пневматичної зброї в населених пунктах і в не відведених для цього місцях або з порушенням установленого порядку (ст.17 КУпАП); порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передання іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї (ст. 190 КУпАП); порушення громадянами правил зберігання, носіння або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї та боєприпасів, порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття на облік (ст.ст. 191, 192 КУпАП); ухилення від реалізації вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів, порушення працівниками торговельних підприємств (організацій) порядку продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів і порушення працівниками підприємств, установ, організацій правил зберігання або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів (ст. ст. 193, 194, 195 КУпАП); порушення порядку придбання, зберігання, реєстрації або обліку газових пістолетів і револьверів та патронів до них (ст. 195-1 КУпАП) [8]. У свою чергу, під юрисдикцію ККУ підпадають лише нарізна вогнепальна зброя, саморобна вогнепальна зброя, вогнепальна зброя спеціального призначення та холодна зброя [11].

Слід відзначити, що згідно з результатами досліджень спеціалізованих інформаційних джерел зброя – це засоби захисту й нападу, що використовуються для боротьби з супротивником з метою ураження живої сили, техніки і споруд, а також для подання сигналів [14, с. 353–354]; це пристрої та засоби, призначені для ураження супротивника у збройній боротьбі [6, с. 247].

Зброя за тактикою використання поділяється на колективну групову, колективну й індивідуальну, або особисту. У межах проблеми системного аналізу адміністративно-правових аспектів класифікації індивідуальної або особистої зброї та її обігу й застосування визначаємо, що індивідуальна вогнепальна зброя – це зброя, управління якою здійснюється однією особою; груповою є метална зброя, що приводиться в дію групою людей; колективною є стрілецька зброя, для обслуговування якої при стрільбі потрібно двоє людей; індивідуальною є зброя, закріплена за однією особою, нею ж і обслуговується. До індивідуальної належить зброя, яка переноситься, заряджається та може бути використана в бою однією людиною. Це зброя для ближнього та ручного бою. Особистою зброєю є вогнепальна й холодна, закріплена за визначеною особою та обслуговувана нею. Особистою зброєю використовуються для потреб самооборони й нападу на незначних відстанях. Особистою зброєю є пістолети, револьвери, кортики, шашки, кинджали, ножі тощо [14, с. 353–357]. При цьому професор Д. Корецький зазначає, що, на думку деяких дослідників, існує така класифікація видів індивідуальної зброї: вогнепальна, холодна, холодна метална, пневматична та газова, а також засоби для відстрілу гумових та аналогічних куль [9, с. 120].

Метальною є зброя, що призначена для ураження живої сили й руйнування оборонних споруд противника, дія якої базується на використанні мускульної сили людини, сили тяжіння, пружних властивостей дерева або енергії скручених (розтягнутих) волокон для метання різних снарядів. Розповсюдження отримали металний спис, палиця, праща, списометальник, лук, арбалет, метална машина [3, с. 189]. При цьому існує проблема віднесення до зброї металних пристроїв, кінетична енергія снарядів яких не дозволяє використовувати їх як зброю, але наявність у цих снарядах отрути дозволяє використовувати їх у терористичних актах.

Пневматичною є стрілецька зброя, в якій елемент для метання виштовхується зі стволу силою стиснутого повітря чи газу, що міститься в балоні [14, с. 358].

Найбільш небезпечним видом зброї є вогнепальна, тому що вона є найбільш ефективною серед усіх зразків індивідуальної [9, с. 357–358]. Зазначене підтверджується загальновідомим фактом, що основною сучасною зброєю ближнього бою є вогнепальна. Згідно з висновками професора В. Плєскачевського вогнепальна зброя – це пристрій, конструктивно призначений для багаторазового ураження на відстані людини, тварини чи визначеної перепони снарядом (кулею, шротом, картечцю), який отримує прицільний напрямок руху за рахунок енергії термічного розкладення газоутворювальної речовини [13, с. 52]. Так, енциклопедія трактує вогнепальну зброю як ту, в якій для виштовхування снаряду (кулі, міни) з каналу стволу використовується енергія вибухових речовин (наприклад, пороху). Вона поділяється на артилерійську (гаубиці, гармати, міномети) та стрілецьку (пістолети, автомати, гвинтівки, рушниці, кулемети) [14, с. 347–354]. Небезпечність запальної зброї полягає ще й у тому, що її дуже легко виготовити [9, с. 72].

Також існує гладкоствольна вогнепальна зброя, яка згідно з практикою її використання (зокрема 12-го калібру) при проведенні спеціальних операцій є дуже ефективною, причому може використовуватися під час полювання [13, с. 268–270]. Зазначене необхідно включити до питань адміністративно-правового забезпечення обігу зброї, оскільки вищезгадана зброя в ближньому бою може розглядатися на рівні ефективності пістолета-кулемета, який заборонений у цивільно-му обігу в розвинених країнах.

Слід зазначити і про зброю під патрон калібру 4 мм Флєбера, яка не належить до вогнепальної в більшості розвинених країн Європи – це підтверджується положеннями Брюссельської конвенції та відповідними інформаційними джерелами. Патрони зазначеної зброї за кінетичною енергією не перевищують межі віднесення патронів до боєприпасів для вогнепальної зброї (7,5 дж) [1]. Але існують думки про те, щоб усе ж таки віднести зброю під патрон калібру 4 мм Флєбера до вогнепальної [7, с. 30–32].

Ще одним різновидом зброї є холодна, з якою згідно з висновками досліджень професора Д. Корецького також пов'язані проблеми у визначенні її предмета та правової оцінки її соціальної безпеки [9, с. 97]. При цьому слід відзначити, що поняття холодної зброї в розвинених країнах як таке відсутнє [16, с. 208]. Холодна зброя – це пристрій, конструктивно призначений для завдання серйозних уразень людині чи тварині за рахунок мускульної сили в ближньому бою

[13, с. 218]. Також існує таке поняття холодної зброї: це предмети, конструктивно призначені для механічного ураження живої цілі за допомогою безпосереднього використання мускульної сили людини при одночасному контакті людини зі зброєю і зброї з об'єктом ураження [14, с. 362]. При цьому, в свою чергу, холодна зброя – це зброя, бойова дія якої не пов'язана з використанням вибухових речовин [6, с. 412].

Щодо поняття холодної зброї, на нашу думку, найбільш обґрунтованим є формулювання А. Устинова, М. Портнова і Е. Денисова: холодною зброєю є предмет, спеціально призначений для завдання тілесних ушкоджень і для нападу, ураження супротивника й захисту в рукопашному бою [18, с. 10]. Зазначене підтверджується тим, що головним у рукопашному бою є використання зброї, зокрема ножа, а одним із найбільш ефективних ножів Другої світової війни є ніж Фейберна-Сайкса, який має широкий обмежувач, що дозволяє без уражень провідної руки завдати проникних колотих ударів значної сили супротивнику, які є найбільш небезпечними для життя людини з тих, що завдаються холодною зброєю [4, с. 81–88].

На наш погляд, для віднесення певного предмета до холодної зброї необхідно використовувати спеціальний пристрій, розроблений для цієї мети. Пристрій для діагностики предмета як холодної зброї становить собою поверхню, що складається з двох частин, перша з яких включає в себе три шари – шар тканини (сукна), шар пластиліну балістичного та шар соснової дошки, друга включає в себе три інші шари – шар тканини (сукна), шар пластиліну одного кольору та шар пластиліну іншого кольору – й дозволяє проводити дослідження глибини проникнення клинка в мішень для встановлення ступеня ураження внутрішніх органів при завданні колотих ударів, встановлення ефективності обмежувача і тим самим віднести предмет до холодної зброї [12]. Але слід відзначити, що в європейських країнах взагалі відсутнє покарання за обіг холодної зброї [5, с. 27].

Для зменшення фактів використання холодної зброї або небезпечних предметів як засобу необхідної оборони треба проводити розроблення нових видів нелетальної зброї. Зокрема, доведено, що газові балончики з речовиною подразнювальної дії CR із підвищеним вмістом активної речовини в суміші (15-20%) замість 0,5-1%, що використовується в сучасних засобах необхідної оборони, не завдають шкоди з летальними наслідками. Також у розвинутих країнах існують засоби припинення протиправних дій у вигляді «засобів мінімальної дозованої ударної дії», до яких відносять резинові палиці, кистені, палиці «тон-фа» і навіть гнучкі шкіряні палиці, наповнені шротом, довжина яких недостатня для перелому кісток черепа і здатна завдати лише удару приголомшувальної нелетальної дії [3].

У контексті зазначеного слід наголосити, що газова зброя під патрон, в якому металевим елементом є речовина подразнювальної дії, яка при виштовхуванні зі стволу переходить у газоподібний стан, в окремих розвинутих країнах перебуває у вільному обігу і в межах правового регулювання наявне лише її використання [20].

Згідно зі спеціалізованими інформаційними джерелами газовою зброєю є: 1) стрілецька зброя, в якій для метання вражаючих елементів зі стволу використовується який-небудь газ, окрім порохового; 2) вогнепальна зброя під патрон, в якому елементом, що метається, є речовина подразнювальної дії, яка при виштовхуванні зі стволу переходить у газоподібний стан; 3) цивільна зброя самозахисту, де як вражаючий елемент використовується речовина подразнювальної дії, що міститься в аерозольній упаковці [14, с. 354]. Необхідно відзначити, що згідно з визначеннями в окремих спеціалізованих інформаційних джерелах газу зброєю відносять більше до вогнепальної.

Таким чином, до зброї в Україні належать такі її види: вогнепальна; холодна; холодна металеві; газова; пневматична; запалювальна; нелетальна; пристрої, що мають конструктивні ознаки, але не належать до холодної зброї завдяки відсутності можливості завдання небезпечних для життя ушкоджень (зокрема, пристрої дозованого фізичного впливу). Зазначені пристрої можуть бути ефективними засобами необхідної оборони, адже не завдають тяжких тілесних ушкоджень і, в свою чергу, викликають сильний больовий шок. При цьому вони потребують адміністративно-правового забезпечення обігу та застосування, оскільки можуть бути використані для завдання побойів.

Висновки. Все вищевикладене дає можливість сформулювати висновки щодо поняття та класифікації зброї. Отже, зброя в адміністративному аспекті – це знаряддя різної фізичної природи з енергією вражаючої дії більше 0,2 Дж., яке використовується людьми для оборони або нападу шляхом вбивства, поранення або психологічної перемоги над супротивником, обіг і застосування якого регулюється нормами адміністративного права.

Зброю за енергією вражаючої дії класифікуємо на таку:

1. Зброя, застосування якої може призвести до смерті людини (зброя-смерть), енергія вражаючої дії якої перевищує 7,5 дж. Верхньою межею для вогнепальної зброї в нашому дослідженні є калібр: для нарізної зброї – 20 мм; для гладкоствольної зброї – 26 мм (військові її називають ручною стрілецькою зброєю). При цьому обіг і застосування зброї-смерті регулюється адміністративним законодавством і нормами міжнародного гуманітарного права, а порушення особами цих правил призводить до кримінальної відповідальності або до міжнародного суду за злочини проти людства.

2. Зброя, яка не може за звичайних умов призвести до смерті людини, однак може завдати шкоди її здоров'ю (зброя-травма). Енергія вражаючої дії такої зброї перебуває в межах від 0,2 до 7,5 дж. Обіг та застосування зброї-травми регулюється адміністративним законодавством, а порушення особами визначених правил призводить до адміністративної відповідальності.

3. Зброя, що має деякі формальні ознаки знаряддя для завдання шкоди здоров'ю людини, однак у силу низької енергії вражаючої дії (менш ніж 0,2 дж) не здатна завдати фізичної шкоди людині, проте в силу своєї схожості зі зброєю-смертю може психологічно впливати на людей (психологічна зброя). Її обіг регулюється нормами цивільного права і не є предметом нашого дослідження.

Таким чином, нами на основі аналізу праць учених, норм чинного законодавства України, спеціалізованих інформаційних джерел і положень нормативно-правових актів країн ЄС розглянуті дефініція поняття «зброя», теоретичні проблеми її класифікації, обігу і застосування в межах адміністративно-правового регулювання, що є актуальним для підвищення правової свідомості громадян та культури поведінки зі зброєю.

Список використаних джерел:

1. Алфьоров С.М. Адміністративно-юрисдикційна діяльність міліції громадської безпеки : [навчальний посібник] / Алфьоров С.М., Мінка Т.П., Миронюк Р.В. – Х. : Право, 2014. – 304 с.
2. Бокій О.М. Визначення поняття «несмертельна зброя» в українському законодавстві / Бокій О.М. // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Юридические науки». Т. 21 (60). – Симферополь, 2008. – № 1. – С. 256–262.
3. Большаков В. Озброєний і небезпечний / Большаков В. // ЕКОINFORM. 2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ekoinform.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=161:2015-07-21-08-49-30&catid=7:2009-07-06-09-51-16&Itemid=41&lang=uk.
4. Бондарь Ю. Нож «Фейберна-Сайкса» / Бондарь Ю. // Секретные материалы. – 2015. – № 2. – С. 81–88.
5. Гуменський О.А. Правовий режим холодної зброї / Гуменський О.А. // Актуальні питання удосконалення нормативного та методичного забезпечення трасологічних досліджень і досліджень зброї : зб. наук. праць міжвід. наук.-практ. конф. Київський НДІ судових експертиз МО України. – 2015. – С. 26–29.
6. Дубенюк Н.В. Большая энциклопедия оружия / Дубенюк Н.В. – М. : ЭКСМО, 2008. – 608 с.
7. Зозуля В.М. Характеристика ушкодження тіла і пошкодження одягу, що заподіяні при пострілах 4 мм патронами кільцевого запалення «Флобер», та їх судово-медична та балістична оцінка / Зозуля В.М. // Актуальні питання удосконалення нормативного та методичного забезпечення трасологічних досліджень і досліджень зброї : зб. наук. праць міжвід. наук.-практ. конф. / Київський НДІ судових експертиз МО України, 2015. – С. 30–32.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення 07.12.1984 № 8073-Х. База даних Законодавство України. Верховна Рада України. 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/page2>.
9. Корецкий Д. Криминальная армология / Корецкий Д. – М. : Астрель, 2010. – 607 с.
10. Кофанов А.В. Теоретичні та практичні аспекти криміналістичного дослідження гладкоствольної вогнепальної зброї : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Кофанов А.В. ; Нац. акад. внутр. справ України. – К., 2000. – 20 с.
11. Кримінальний кодекс України 05.04.2001 № 2341-III База даних Законодавство України. Верховна Рада України. 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
12. Орлов Ю.О., Большаков В.Н., Голуб Ю.М. Патент № 55326 Україна, МПК (51) F41J 1/00 Пристрій діагностики предмету, як холодної зброї. КНУВС. – 2010. – № 23.

13. Плєскачєвскій В. Оружє в крїмїналістїкє: понятїє и класїфікація / Плєскачєвскій В. – М. : Спарк, 2001. – 343 с.
14. Попєнкo В.Н. Холоднoє оружє: єнциклопєдїчєскїє слoварь. А-Я / Попєнкo В.Н. – М. : Богучар, 1997. – 474 с.
15. Рїнажєвськїє Б.М. Компєтєнція та повнoважєннє вїєьскoвїє службї правoпoрядкy (службї правoпoрядкy) у Збрoйнїх Сїлах Укрїїни. / Рїнажєвськїє Б.М. // Правo і Безпєка. – 2010. – № 1. – С. 15-21.
16. Свенссон А. Раскрытие преступлений: современные методы расследования уголовных дел / Свенссон А., Вендель О. – М. : Изд. ин. лит. 1957. – 475 с.
17. Скакун О.Ф. Теорїя права і держави : [пїдручнїк] / Скакун О.Ф. – 4-те вїд., допов. і переробл. – К. : Правoвa єднїсть, 2013. – 524 с.
18. Устїнов А.И. Холоднoє оружє : [пращїчєскoє посoбїє] / Устїнов А.И., Портнoв М.Є., Дєнїсoв Є.Н. – М. : В.Ш. МВД ССРС, 1978. – 125 с.
19. Фролов О.С. Предметї адмїнїстратївнїх дєлїктїв у сферї лєгальнoгo та нєлєгальнoгo обїгу збрoї / Фролов О.С., Васїльєв І.В. – Єврoпєйськїє пєрспєктїви. – 2014. – № 5. – С. 29-38.
20. Waffengesetz – Weapons Act DIROS. 2009 [Єлєктроннїє рєсурс]. – Рєжїм дoступу : <http://www.diros.de/nachrichten/waffengesetz.html>.

УДК 343.2

ДОЯР Є.В.

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ПРАВ ЗАТРИМАНОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Стаття присвячена дослідженню проблем реалізації механізму судового контролю за забезпеченням прав затриманого у кримінальному провадженні та шляхам їх вирішення.

Ключові слова: судовий контроль, досудове розслідування, учасники досудового розслідування, оскарження рішень у кримінальному провадженні, затримання за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, справа кримінального провадження, кримінальне законодавство, ухвала, слідчий, слідчий суддя, кримінальне судочинство, кримінальне правопорушення, час затримання, правоохоронні органи, підозра, права учасника кримінального судочинства, уповноважена службова особа.

Статья посвящена исследованию проблем реализации механизма судебного контроля за обеспечением прав задержанного в уголовном производстве и путям их решения.

Ключевые слова: судебный контроль, досудебное расследование, участники досудебного расследования, обжалование решений в уголовном производстве, задержание по подозрению в совершении уголовного преступления, дело уголовного производства, уголовное законодательство, постановление, следователь, следственный судья, уголовное судопроизводство, уголовное преступление, время задержания, правоохранительные органы, подозрение, права участника уголовного судопроизводства, уполномоченное должностное лицо.

© ДОЯР Є.В. – аспірант кафедри кримінального процесу (Національна академія внутрішніх справ)